

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2141/2019
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Јаблановић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштва "Помоћ на друму 987" ДОО, са седиштем у ..., чији је пуномоћник Владислав Костић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 820/18 од 31.10.2018. године, у седници већа одржаној 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 820/18 од 31.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 36/2016 од 19.07.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу бр.17-16 од 22.01.2016. године, као незаконито. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете у виду изгубљене зараде за период од 27.01.2016. године до 26.06.2016. године, због незаконитог отказа уговора о раду, плати износе утврђене у изреци са законском затезном каматом (висина износа и датум доспећа утврђен изреком). Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да у име тужиоца надлежним фондовима и установама уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, као и доприносе за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати износ од 178.112,00 динара, док је од досуђеног износа по наведеном основу, за износ од још 222.640,00 динара до тражених 400.752,00 динара, тужбени захтев одбијен. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 90.907,68 динара са законском затезном каматом од извршности решења о трошковима поступка, па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 820/18 од 31.10.2018. године, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу тужбеног захтева.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитијући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП у поступку пред другостепеним судом, с обзиром да је другостепени суд правилно и потпуно применио све одребе процесног закона које су биле од утицаја на доношење законите и правилне одлуке. Због битне повреде из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју указује ревидент, ревизија се не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време по Уговору о раду од 25.03.2010. године на радном месту ..., а Анексом 1. уговора од 28.12.2012. године, распоређен је на радно место Тужени је донео прво Упозорење о отказу уговора о раду тужиоцу дана 09.03.2015. године због понашања које представља радњу кривичног дела на раду и у вези са радом, као и непоштовање радне дисциплине утврђене уговором о раду. Упозорење је донето на основу извештаја о утврђеним неправилностима, који је стручна служба туженог сачинила 17.12.2014. године. Тужени се изјаснио на наводе из првог Упозорења, негирајући их. По првом Упозорењу, тужени није тужиоцу отказао уговор о раду, већ је донео друго Упозорење дана 17.12.2015. године, упућено тужиоцу, запосленом на радном месту ..., због несавесног и немарног вршења послова, јер су контролом књижења утврђене неправилности услед којих је за послодавца настала штета у висини 78.615,00 динара. Против запосленог, тужиоца поднета је кривична пријава надлежном јавном тужилаштву дана 20.08.2015. године. Тужилац је порекао своју одговораност за неправилно књижење и истакао да је наступила застарелост за давање отказа. Решењем туженог од 21.01.2016. године, тужиоцу, запосленом на радном месту ..., отказан је уговор о раду због тога што је својом кривицом учинио тежу повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду. Повреда радне обавезе је учињена на тај начин што је током 2011, 2012. и 2013. године, тужилац у договору са ББ, прибавио себи противправну имовинску корист у износу 78.615,00 динара, на тај начин што је ББ (шеф ...) извршила нетачна књижења на конту са означеним бројевима у оспореном решењу и тако исказала нетачан салдо на аналитичком конту. Тужени послодавац се у оспореном решењу позива на извештај интерне комисије за утврђивање неправилности у пословању (без броја и датума), као и на налаз вештака економско-финансијске струке од 02.01.2016. године, из кога се утврђује да је тужилац својом кривицом учинио тежу повреду радне обавезе, те да су испуњени услови за отказ уговора о раду из члана 179. став 2. Закона о раду. Суд је утврдио време које је тужилац провео у радном односу код туженог, године живота тужиоца и број издржаваних чланова породице.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право, када је решење туженог којим је тужиоцу отказан уговор о раду поништено, као незаконито и обавезан тужени да тужиоцу исплати накнаду штете, као замену за реинтеграцију у радни однос.

Тужиоцу је отказан уговор о раду на основу члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...75/14) – због несавесног и немарног извршавања радне обавезе.

Члан 180. став 2. Закона о раду, прописује да у упозорењу на постојање разлога за отказ уговора о раду због повреде радне обавезе, послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење. Према члану 185. наведеног Закона, уговор о раду отказује се решењем, у писаном облику, и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку. Члан 193. истог Закона прописује да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку, осим у случају из члана 172. овог закона.

Суд у спору из радног односа цени законитост решења са становишта правилне примене материјалног права, спроведеног отказног поступка и чињеничних навода из оспореног решења.

Према наведеним одребама Закона о раду, послодавац има обавезу да у упозорењу и решењу о отказу уговора о раду из дисциплинских разлога наведе време, место и начин извршења повреде радне обавезе која се запосленом ставља на терет, како би се запосленом омогућило право на одбрану у поступку пред послодавцем, те да би се могла оценити његова законитост у судском поступку. Упозорење које је тужени донео 17.12.2015. године, као ни оспорено решење од 22.01.2016. године не садрже навод на који је начин се тужилац, који је у тренутку отказа обављао ..., помагао ББ, шефу ..., у извршењу радње повреде радне обавезе која се састоји у неправилном књижењу конта, услед чега би заједно са њом прибавио противправну имовинску корист. У току поступка тужени послодавац на коме лежи терет доказивања није пружио ниједан доказ којим би поткрепио уштене наводе из упозорења и оспореног решења о отказу уговора о раду.

Сходно наведеном, правилно су нижестепени судови закључили да је тужиоцу незаконито престао радни однос и усвојили тужбени захтев. Отказни акти (упозорење и одлука о отказу) не садрже чињенице и доказе путем којих се може идентификовати отказни разлог који је применио послодавац, и то у погледу начина извршења повреде радне обавезе. Из наведених разлога, наводи ревизије да је материјално право погрешно примењено нису основани.

Имајући у виду да је тужиоцу незаконито престао радни однос, правилна је оцена нижестепених судова да је тужени у обавези да му исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и да на његово име, на досуђене месечне износе изгубљене зараде, уплати припадајуће доприносе, применом члана 191. став 1. Закона о раду. Истовремено, запосленом коме је радни однос престао без правног основа, а запослени не захтева да се врати на рад, сагласно члану 191. став 5. Закона о раду, суд ће, на захтев запосленог, обавезати послодавца да му накнади штету, и то у износу до највише 18 зарада запосленог, у зависности од времена проведеног у радном односу код послодавца, година живота и броја издржаваних чланова породице. Супротно ревизијским наводима, правилно су нижестепени судови оценили да тужилац, коме је незаконито престао радни однос и није захтевао враћање на рад, има право на накнаду штете, на основу члана 191. ст. 5, 8. и 9. Закона о раду, коју је тужени у обавези да

надокнади тужиоцу, и то у износу од 8 зарада, која је одмерена сразмено времену проведеном у радном односу код туженог, годинама живота тужиоца и броју издржаваних чланова породице.

Ревизијски наводи се у претежном делу односе на оцену изведених доказа и погрешно утврђено чињенично стање, што није дозвољен ревизијски разлог, у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић